

Zomer 2004

Nieuwsbrief Kerk en Dier

Stichting Werkgroep Kerk en Dier

Thema: groeien in wijsheid

Van de werkvloer
Op de informatiemarkt van de
Katholieke Jongerendag vraagt
een jonge bezoeker, wijzend op
een poster van een dertel
biggetje in het stro:

"Mevrouw, wat worden wij hier
nou wijzer van: de dieren zijn er
toch voor ons?"

Het gesprek dat volgt kan alleen
maar zeer levendig zijn. Denken

over dieren opent tegenwoordig alle sluizen. Want mensen die in hun hart geraakt zijn door de ellende van de dieren in de bio-industrie zullen hierop steeds heftiger reageren. Je zou het ook het wakker worden van de mensheid in een nieuw bewustzijn kunnen noemen.

Ook binnen onze kerken beginnen de gelovigen zich vragen te stellen over het waarheidsgehalte van een geloofsovertuiging die zulke rampzalige gevolgen voor mens en dier teweeg blijkt te brengen.

Vaticaan Concilie

Over beminnenswaardigheid en levensvervulling van mens en dier zegt de Katholieke Kerk in het Tweede Vaticaans Concilie namelijk:

"De mens is het enige schepsel dat omwille van zichzelf door God is gewild. Ieder ander schepsel kan als middel dienen; de mens is nooit middel doch dient als doel op zich gerespecteerd te worden."

(vgl. de Pastorale Constitutie over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes, nr. 24)

Discussie geopend

Hoe hoog is hiermee de theologische muur van afscheiding in waarde tussen mens en dier geworden? Hoe groot is de geloofwaardigheid van de overtuiging die de mens een Eeuwig, Inwonend Leven toekent, terwijl het dier, och arme, zijn levensvervulling heeft bereikt met een enkele reis slachthuis? Is hiermee voldaan aan Gods plan? Is hiermee het leven voldoende gediend? Een nieuwe en verhelderende uitspraak over deze kwestie in een bisschoppelijk schrijven wordt vurig verlangd!

Groeien in wijsheid

Met de erkenning van de werkelijke waarde en levensvervulling van ieder levend wezen dat voortkomt uit Gods hand, zal een uitgebreider concept, een 'ver - innig - ing' van de verhouding tussen God en Zijn schepping ontstaan. Wij willen in alle nederigheid erkennen hierover nog heel veel in wijsheid te willen groeien. Een periode van bezinning binnen onze kerken over dit onderwerp zou hier een groot goed zijn. De overtuiging dat de mens geschapen is 'naar Gods beeld', zal ons het vertrouwen geven brug te kunnen zijn tussen hemel en aarde. Langs de weg van het hart. In Jezus' voetspoor!

Symposium

Op zaterdag 30 oktober zal de Stichting Contact Rooms-Katholieken een symposium houden over **'De waarde van het leven'** in het conferentieoord Onze Lieve Vrouwe Ter Eem, Daam Fockemalaan 22, Amersfoort. Tijdens dit symposium zal mgr. Eijk (tevens coördinator van de brief **'Zorg voor de schepping'**) spreken over de ethische kant van deze kwestie. U kunt zich opgeven door een briefje te sturen aan CRK, Nieuwe Gracht 22, 3512 LR Utrecht. Maak tegelijk € 15,00 per persoon over op gironummer 4652896 of banknummer 395923522, onder vermelding van 'symposium'.

Lieve lezer!

Uw opmerking als bijdrage aan deze nieuwsbrief is van harte welkom! Schrijf daarvoor naar Stichting Kerk en Dier, Juliana van Stolberglaan 4A, 1412 BG Naarden. Mailen kan ook: lwaaning@hccnet.nl

Terugblik

Wij vertegenwoordigden dit jaar Stichting Kerk en Dier in:

Den Haag, receptie Dierenbescherming
Utrecht, receptie Wakker Dier
Utrecht, Partijcongres Partij voor de Dieren
Arnhem, Kerk en Milieu: Het dier in zijn natuurlijke omgeving
Den Bosch: Katholieke Jongerendag: Take up the Cross
Amsterdam, actie en lezing Compassion in World Farming
Utrecht, VU - Onderzoek morele waarden van het dier

Christen zijn en ons dagelijks voedsel

Na dominee Jac. Schenderlings *Mens en dier in theologisch perspectief* heeft nu ook drs. ing. Joh. Poot onze interesse gewekt met zijn dissertatie *Is het dierethische debat te voeren vanuit het Oude Testament?*

Drs. Poot heeft opleidingen gevolgd in de agrarische sector en de theologie. Vorig jaar studeerde hij af op de Theologische Universiteit te Kampen op *Dierethiek in het Oude Testament?* Hij is werkzaam in het reformatorisch onderwijs als docent en lid van de gemeente te Genemuiden.

Poot schrijft: *"De laatste jaren worden wij steeds weer opgeschrikt door de diverse dierziekten die uitbreken, zoals BSE, MKZ en vogelpest. Hierbij worden vaak duizenden dieren gedood, niet om biologische, maar om economische redenen. De mens wordt steeds meer op voedselveiligheid gewezen. Producten die niet aan bepaalde eisen voldoen, worden afgekeurd en vernietigd. Deze gevallen roepen vanuit de biologie en vanuit de samenleving vragen op. Maar ook roepen zij theologische vragen op in de kerk. Als bioloog en theoloog houd ik mij al jaren bezig met de verhouding theologie - diergebruik. Welke verantwoordelijkheid hebben christenen hierin? En hoe zit het met de christelijke boer, maar ook met de christelijke consument? Het lijkt mij zinvol om voor deze kwesties aandacht te vragen. De discussie binnen onze kerken zal moeten gaan over de thema's: het dier is naar zijn aard geschapen, dier en mens hebben een gezamenlijk levensgevoel, God is een verbond aangegaan met mens en dier.*

Binnen de wetgeving spelen drie aspecten een rol als het gaat om de verhouding mens - dier, namelijk dierethische, economische en religieuze aspecten, die door elkaar heen lopen. De mens maakt deel uit van de natuur, hij is verwant aan de natuur en nog het meest aan de dieren.

Aan deze overwegingen, die de discussie binnen de kerk zullen sturen, zullen argumenten worden ontleend om in debat te brengen bij de algemene ethiek op het gebied van dierenrechten"

Deze paar regels geven natuurlijk niet meer dan een eerste indruk van dit interessante werkstuk. Wij hopen hier echter later nog vaak op terug te komen. Meer inlichtingen over het werk van drs. Poot kunt u verkrijgen via johpoot@kliksafe.nl.

Bisschoppelijke brief

De zorg voor de schepping zal binnenkort worden besproken in een herderlijk schrijven dat in alle rooms-katholieke kerken zal worden besproken. Hier volgen enkele citaten uit de brief die wij de betreffende coördinator, Mgr. dr. W.J.E. Eijk, toestuurd:

"Monseigneur,

De r.k. kerk heeft in haar officiële spreken aandacht voor de schepping. Daarin komen ook de plaats van mens en dier en de wijze waarop beide zich tot elkaar dienen te verhouden, aan bod.

Toch blijven dergelijke uitspraken, bijvoorbeeld in de catechismus van de Katholieke Kerk, fragmentarisch. Een integrale theologie van de relatie schepping - mens - dier lijkt daardoor te ontbreken. Daardoor blijven deze uitspraken van de kerk moeilijk toegankelijk en dus onbekend bij het brede publiek.

Als de bisschoppelijke brief wel een integrale visie zou kunnen presenteren, zou dat een groot goed zijn!

Door het ontbreken van kennis van het standpunt van de kerk ontstaan veel problemen. Zo konden ook gelovige boeren zonder gewetensbezwaren overgaan op de bio-industrie toen de overheid deze ter wille van de export ging propageren. In de bio-industrie echter, verliezen de dieren hun door God gegeven status van schepsel en worden zij tot industriële producten. Een grotere belediging van hen en van onze schepper is bijna niet denkbaar!

Vele mensen uit alle lagen van de bevolking, ook bij ons katholieken, hebben echter de klacht van de dieren gehoord en verlangen vurig naar een duidelijke uitspraak van de kerk, ook als voorbeeld voor niet-gelovigen.

Zou het in dit verband mogelijk zijn de nood van de dieren van tijd tot tijd voor God te brengen? Wellicht dat de feestdag van Sint Fransiscus daarvoor een goed ingang biedt? Indien u dat op prijs stelt, zal de werkgroep Kerk en Dier daarvoor graag verdere voorstellen ontwikkelen."

Eenheid en heiligheid van héél de schepping!

Colofon:

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Kerk en Dier, secretariaat: Juliana van Stolberglaan 4A, 1412 BG Naarden. Tel. 035 - 69 454 46 (ma-vr 09:00-10:00), b.g.g. 023 - 53 700 67. E-mail: lwaaning@hccnet.nl. Gironummer 7340799 t.n.v. Kerk en Dier, Heemstede.